

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Wydział Polityki Społecznej

PS-II.9452.45.2025

**RAPORT DOTYCZĄCY MONITORINGU
ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM
za 2025 rok**

Zatwierdzam
**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**
Piotr Duda
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

19 lutego 2026 r.

Spis treści

WPROWADZENIE	3
DIAGNOZA.....	4
MONITORING ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ w 2024 r. W WOJEWÓDZTWIE	
WARMIŃSKO-MAZURSKIM	13
EWALUACJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	19
REKOMENDACJE.....	21
SPIS SKRÓTÓW	24

WPROWADZENIE

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie zjawiskom aspołecznym, w tym m.in. przemocy domowej.

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego oraz powiatowego na zasadach określonych w ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) oraz w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) i z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151). Do zadań wojewody, określonych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy m.in. monitorowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze województwa oraz monitorowanie realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, a także nadzór nad realizacją zadań z tego zakresu wykonywanych przez samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki. Zgodnie z zapisem zawartym w pkt. 1.1.3. „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030” ustanowionym Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. 2023 poz. 1232), do zadań wojewody należy opracowanie raportu dotyczącego monitoringu (diagnoza i ewaluacja) zjawiska przemocy na obszarze województwa.

Niniejszy raport został sporządzony w oparciu o analizę danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań za rok 2024 składanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej szczebla gminnego oraz powiatowego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz danych za rok 2025 zebranych w wyniku nadzoru prowadzonego przez służby Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

DIAGNOZA

I. Realizacja, przez samorządy szczebla gminnego i powiatowego z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej zależne jest od poziomu wiedzy oraz świadomości społecznej. W tym celu, gminy i powiaty przeprowadzają diagnozę problemu przemocy domowej oraz podejmują działania w celu poprawy jakości systemu działań profilaktycznych.

W województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. zostało przeprowadzonych 70 lokalnych diagnoz zjawiska przemocy.

Istotnym elementem profilaktyki są także ogólnopolskie i lokalne kampanie społeczne, których w 2024 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przeprowadzono 142.

Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy realizowane jest w sposób ciągły. Organy samorządu terytorialnego we współpracy z kościołami oraz związkami wyznaniowymi zrealizowały w 2024 r. 9 działań, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej, w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich, w wyniku których udzielono 698 osobom informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto, organy samorządu terytorialnego wspólnie z organizacjami pozarządowymi, w celu edukacji społeczeństwa na temat zjawiska przemocy, w ramach projektów, zrealizowały 33 działania, w trakcie których udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy 1781 osobom.

Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy powinny wynikać między innymi z lokalnych programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, tworzonych zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W roku 2024 w województwie warmińsko - mazurskim:

- 114 gmin opracowało i realizowało gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

- 17 powiatów opracowało i realizowało powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Niezmiernie ważna jest dostępność oraz jakość działań profilaktycznych realizowanych w formie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży. W 2024 r. ww. działania w województwie warmińsko-mazurskim prowadziło 80 placówek, z których wsparcia skorzystało 4160 osób, w tym 3155 kobiet i 1005 mężczyzn.

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się na działalności jednego podmiotu, ponieważ żadna instytucja czy organizacja nie ma wystarczających kompetencji i środków finansowych, aby samodzielnie rozwiązać problemy pojawiające się w sytuacji zaistnienia przemocy domowej. Przemoc domowa jest najczęściej skomplikowanym i wielowątkowym problemem. W związku z tym niezmiernie istotny jest dostęp do różnych specjalistów. Dlatego każda gmina posiada zespół interdyscyplinarny, który integruje i koordynuje działania podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

W celu podejmowania szeregu działań oraz realizacji ustawowych zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej powołuje się grupy diagnostyczno-pomocowe, które pracują z osobami, rodzinami objętymi procedurą „Niebieskie Karty”.

W 2024 r. we wszystkich 116 gminach województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonowały zespoły interdyscyplinarne, które realizowały zadania poprzez działania swoich członków oraz grupy diagnostyczno-pomocowe w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, w tym w związku z realizowaną procedurą „Niebieskie Karty”.

Dane dotyczące Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych z województwa warmińsko-mazurskiego za 2024 r.

liczba zespołów interdyscyplinarnych	116
liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego	909
liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych	3197

Źródło: Opracowanie własne PS-II - Sprawozdanie pt. „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.”

W celu zapewnienia efektywnej ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej niezbędne jest stworzenie sieci z adekwatną do potrzeb danej społeczności ofertą placówek wspierających i udzielających pomocy.

W 2024 r. na terenie województwa ilość placówek pomocowych wzrosła w stosunku do roku poprzedniego. Utworzono m.in. 4 nowe punkty konsultacyjne oraz 1 dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W celu optymalnej i efektywnej realizacji ww. zadań zalecana jest przez wojewodę interdyscyplinarna współpraca pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W roku 2024 w województwie warmińsko-mazurskim, w ramach współpracy, zlecono i wspólnie zrealizowano 24 projekty.

Upowszechnianie wiedzy o możliwościach i formach pomocy, realizowane jest poprzez dystrybucję materiałów informacyjnych, których w 2024 r. opracowano 250.

Ponadto, w regionie opracowano oraz realizowano indywidualne i grupowe zajęcia edukacyjne kierowane do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc. W 2024 r. w zajęciach indywidualnych wzięło udział 1937 osób, w zajęciach grupowych 386 osób.

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, jak już wyżej wspomniano, odbywa się w różnych formach, w tym również poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”, której tryb reguluje rozporządzenie Rady Ministrów.

Z analizy danych zebranych przez służby Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wynika, że w 2024 r. w województwie, poprzez wypełnienie formularzy „Niebieska Karta – A”, wszczęto 2809 procedur „Niebieskie Karty”. Wypełniono ponadto 397 formularzy „Niebieska Karta – A”, dokumentujących kolejne zdarzenia wystąpienia przemocy domowej.

W 2024 roku, tak jak w latach ubiegłych, najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnili przedstawiciele Policji 2297 (tj. 72 %), najmniej przedstawiciele organizacji pozarządowych 2 (tj. 0,06 %).

W okresie sprawozdawczym, wśród wszystkich wszczętych procedur, 1056 formularzy „Niebieska Kart – A” dotyczyło osób niepełnoletnich (do 18 r. ż), wobec których istniało podejrzenie, że są osobami doznającymi przemocy domowej.

Wypełniono również 156 formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy wobec osoby niepełnoletniej.

W 2024 roku odnotowano wzrost wypełnianych przez pracowników oświaty formularzy tj. o 113 więcej niż w roku poprzednim.

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty – A” w 2024 r.

	Liczba WSZYSTKICH formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba WSZYSTKICH formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w których wskazano, że osobą doznającą przemocy domowej była osoba niepełnoletnia (do 18 r. ż.)	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. WSZCZYNAJĄCYCH procedurę „Niebieskie Karty” w których wskazano, że osobą doznającą przemocy domowej była osoba niepełnoletnia (do 18 r. ż.)
OGÓŁEM, w tym wypełnione przez przedstawicieli:	3 206	2 809	1 212	1 056
jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	512	469	287	261
Policji	2 297	1 960	590	478
Żandarmerii Wojskowej	17	15	10	6
specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	31	31	12	12
oświaty	294	282	284	271
ochrony zdrowia	25	22	16	15
gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	28	28	11	11
organizacji pozarządowych	2	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne PS-II – Sprawozdanie „PRZEMOC – NK-A 2024” w CAS

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2024 r. – osoby doznające przemocy domowej

Liczba osób doznających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Ogółem		6924
	w tym kobiety	ogółem	3198
		w tym niepełnosprawne	164
		w tym starsze	553
	w tym mężczyźni	ogółem	708
		w tym niepełnosprawni	76
		w tym starsi	176
	w tym dzieci	ogółem	3018
		w tym dziewczynki	1494
		w tym chłopcy	1523
w tym niepełnosprawne		109	
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - C”			2863

Źródło: Opracowanie własne PS-II - Sprawozdanie pt. „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.”

Z różnorodnych form wsparcia realizowanych przez instytucje publiczne, zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim, skorzystało w 2024 r. łącznie 9787 osób (w tym: 4829 kobiet, 2078 mężczyzn i 2880 dzieci).

Z porad świadczonych za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość skorzystały 382 osoby (w tym: 282 kobiety, 68 mężczyzn i 32 dzieci).

Z poradnictwa realizowanego przez instytucje publiczne, zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim, skorzystało w 2024 r. łącznie 7493 osób, w tym z poradnictwa:

- psychologicznego – 2975 osoby,
- pedagogicznego – 1520 osób,
- prawnego – 1299 osób,
- medycznego – 266 osób,
- socjalnego – 4357 osób,
- zawodowego i rodzinnego – 1000 osób.

Osoby doznające przemocy domowej miały możliwość uczestnictwa w programach terapeutycznych i skorzystania z pomocy psychologicznej. W województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. opracowano i zrealizowano 6 programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej, w których udział wzięły 182 osoby. W województwie prowadzona była także terapia indywidualna oraz grupowa, w której uczestniczyło 412 osób. Pomoc świadczyły również punkty konsultacyjne, których na terenie województwa w 2024 r. funkcjonowało 86. Z pomocy świadczonej w punktach skorzystało łącznie 2866 osób (w tym: 1658 kobiet, 794 mężczyzn i 414 dzieci).

Osobom doznającym przemocy domowej, na terenie naszego województwa, zapewniana była pomoc również w ośrodkach interwencji kryzysowej, ośrodkach wsparcia, w tym w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2024 r. funkcjonowały:

- 1 gminny ośrodek wsparcia, z pomocy ww. placówki nie skorzystała żadna osoba;
- 1 powiatowy ośrodek wsparcia, z pomocy ww. placówki nie skorzystała żadna osoba;
- 6 domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dysponujących łącznie 122 miejscami. Z pomocy ww. placówek skorzystało łącznie 36 osób (w tym: 16 kobiet, 0 mężczyzn i 20 dzieci). Z miejsc całodobowych w ww. ośrodkach w 2024 r. skorzystały 23 osoby (w tym: 10 kobiet, 0 mężczyzn i 13 dzieci);
- 12 ośrodków interwencji kryzysowej, które dysponowały łącznie 67 miejscami. Z pomocy świadczonej w ww. ośrodkach skorzystało łącznie 60 osób (w tym: 43 kobiety, 6 mężczyzn i 11 dzieci). Z miejsc całodobowych w ww. ośrodkach w 2024 r. skorzystały 4 osoby (w tym: 1 kobieta, 0 mężczyzn i 3 dzieci);
- 3 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, dysponujące łącznie 55 miejscami. Z pomocy świadczonej w ww. ośrodkach skorzystało łącznie 330 osób (w tym: 232 kobiety, 12 mężczyzn i 86 dzieci). Z miejsc całodobowych w ww. ośrodkach skorzystało łącznie 116 osób (w tym: 48 kobiet, 2 mężczyzn i 66 dzieci).

W celu wzmocnienia ochrony osób doznających przemocy domowej funkcjonowały przyjazne pokoje przesłuchań, wykorzystywane w postępowaniach karnych do przesłuchiwania małoletnich w przyjaznych warunkach. W 2024 r. w województwie warmińsko-mazurskim przy powiatowych centrach pomocy rodzinie funkcjonowało 5 przyjaznych pokoi przesłuchań, w których przesłuchano ogółem 61 dzieci.

W sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą, w myśl art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, krzywdzonym dzieciom należy zapewnić ochronę.

W trybie art. 12a ww. ustawy, w 2024 r. zapewniono ochronę 41 dzieciom (w tym: 14 chłopcom, 27 dziewczynkom), które umieszczono:

- u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej – 11 dzieci,
- w rodzinie zastępczej – 14 dzieci,
- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 15 dzieci.

Ponadto 1 dziecko zostało umieszczone w Domu Pomocy Społecznej.

Należy pamiętać, że nadrzędnym celem działań podejmowanych w związku z rozpoznaniem przemocy domowej jest doprowadzenie do zaprzestania przemocy przez osoby ją stosujące.

W 2024 r. ze względu na ustanie przemocy domowej zostało zakończonych 2159 procedur „Niebieskie Karty” oraz 387 procedur ze względu na brak zasadności podejmowania działań.

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2024 r. – osoby stosujące przemoc domową

Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”	Ogółem:	3893
	w tym kobiety	694
	w tym mężczyźni	3199
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - D”	Ogółem:	2320
	w tym kobiety	447
	w tym mężczyźni	1873
Liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc		20

Źródło: Opracowanie własne PS-II - Sprawozdanie pt. „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.”

W celu zwiększenia skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową, niezbędna jest wiedza na temat instytucji i organizacji, czy też innych podmiotów udzielających im pomocy, do których można kierować ww. osoby. Co roku dokonywany jest ich przegląd.

W 2024 r. zaktualizowano na stronach internetowych powiatów (starostw powiatowych) informatory zawierające bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej (ogółem zaktualizowano 17 informatorów). W 2024 r. powiaty województwa warmińsko-mazurskiego przekazały 151 informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe w wersji elektronicznej (w tym: 23 prezesom sądów rejonowych, 24 prokuratorom rejonowym, 19 komendantom powiatowych/miejskich Policji, 18 Komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej i 69 gminom).

Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową

W celu zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową są opracowywane i realizowane programy korekcyjno-edukacyjne. Udział osób stosujących przemoc w ww. programach ma istotny wpływ na zmianę ich postaw i zachowania. Ustawowo zobowiązane do realizacji zadania w powyższym zakresie są powiaty.

W 2024 r. programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową realizowało wszystkie 21 powiatów. Ogółem opracowano i zrealizowano 45 edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych.

Do ww. programów przystąpiły łącznie 452 osoby (w tym 82 kobiety i 370 mężczyzn).

Ww. programy ukończyły 342 osoby (w tym 59 kobiet i 283 mężczyzn).

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową

Kolejnym ważnym elementem systemu umożliwiającym zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową są programy psychologiczno-terapeutyczne. W województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. ww. programy opracowały i realizowały 2 powiaty.

Do ww. programów przystąpiło ogółem 18 osób (w tym 10 kobiet i 8 mężczyzn).

Ww. programy ukończyło 15 osób (w tym 9 kobiet i 6 mężczyzn).

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W celu systemowego wzmacniania kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w 2024 r.:

- 150 osób poddano różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- 271 osób uczestniczyło w 159 spotkaniach superwizyjnych.

W 2024 r. Samorząd Województwa zorganizował obowiązkowe szkolenie dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w którym uczestniczyło łącznie 2640 osób (w tym: 1631 członków Zespołów Interdyscyplinarnych, 202 członków grup diagnostyczno-pomocowych oraz 807 osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej).

Zwiększanie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej zależne jest bezpośrednio od kompetencji przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w proces. Podnoszenie kompetencji powinno odbywać się po wyznaczeniu kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W tym celu, służby wojewody w 2025 r.:

- opracowały materiały instruktażowe, wytyczne, zalecenia i procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania,
- zorganizowały posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- zorganizowały coroczną wojewódzką konferencję dla przedstawicieli podmiotów realizujących w województwie zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

II. Dane dotyczące nadzoru i kontroli Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej przez jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne pomocy społecznej, zebrane w 2025 r.

W ramach nadzoru, kontroli kompleksowej realizacji zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z planem kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego na 2025 r., poddano 34 jednostki samorządowe, w tym:

- 25 jednostek samorządu gminnego,
- 8 jednostek samorządu powiatowego,
- 1 jednostkę samorządu województwa.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, w związku z którymi wydano zalecenia pokontrolne.

W przypadku gmin najwięcej nieprawidłowości stwierdzono w zakresie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”.

W przypadku powiatów najwięcej nieprawidłowości stwierdzono w zakresie braku opracowania powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej a także nieopracowania programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci, w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Nieprawidłowości w kontrolach samorządu powiatowego dotyczyły także wydawanych zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz o jego ukończeniu.

W przypadku Urzędu Marszałkowskiego stwierdzono, że wszystkie zadania, będące przedmiotem kontroli, realizowane były bez uchybień i nieprawidłowości.

Wszczęto 4 postępowania wyjaśniające, które przeprowadzono w oparciu o art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Wojewoda Warmińsko-Mazurski w 2025 r. rozpatrzył 9 wniosków grup diagnostyczno-pomocowych o wskazanie innej gminy właściwej do realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

MONITORING ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ w 2025 r. W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

W 2025 r. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, w ramach monitorowania zjawiska przemocy domowej, podejmował działania obejmujące:

I. Aktualizację na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego baz teleadresowych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin doznających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego.

W województwie warmińsko-mazurskim w lipcu 2025 r. zaktualizowano ewidencje podmiotów i organizacji pozarządowych, a bazy teleadresowe zamieszczono na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej sprzed kilku lat w województwie zastosowano podział podmiotów ze względu na zadania realizowane na rzecz osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc.

1. Bazy podmiotów realizujących zadania na rzecz osób doznających przemocy domowej w 2025 r:

- Baza organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- Baza placówek zapewniających schronienie,
- Baza placówek poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy,
- Baza OPS, CUS i PCPR,
- Baza podmiotów udzielających pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy domowej.

2. Bazy podmiotów realizujących zadania na rzecz osób stosujących przemoc domową w 2025 r:

- Baza miejsc noclegowych dla osób stosujących przemoc domową,
- Baza placówek prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne oraz programy psychologiczno-terapeutyczne,
- Baza placówek poradnictwa specjalistycznego dla osób stosujących przemoc domową.

II. Przekazanie prezesowi sądu apelacyjnego, prokuratorowi regionalnemu, komendantowi wojewódzkiemu Policji, komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, kuratorowi oświaty oraz organom samorządu terytorialnego ww. aktualnych baz teleadresowych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin doświadczających przemocy domowej, z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego.

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki przekazał aktualne bazy ww. podmiotom, zgodnie z terminem wskazanym w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej, do 31 lipca 2025 r. za pośrednictwem usługi e-Doręczenia.

III. Monitoring pomocy udzielanej osobom doświadczającym przemocy domowej.

Monitoring realizowany jest w oparciu o dane ze sprawozdań przekazywanych przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych i powiatowe centra pomocy rodzinie z terenu województwa, tj.:

1) W pierwszej połowie 2025 roku zostało sporządzone sprawozdanie z liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” w województwie warmińsko-mazurskim w okresie styczeń-grudzień 2024 r. na podstawie danych przekazanych przez ww. jednostki. Ze sprawozdania wynika, że w 2024 r. na terenie województwa nie było gminy, w której nie zostałaby wszczęta procedura. Ponadto, w 2024 r. tak jak w latach poprzednich, najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnili przedstawiciele Policji.

2) W listopadzie 2025 r. główni specjaliści Oddziału przeciwdziałania przemocy i spraw społecznych Wydziału Polityki Społecznej opracowali sprawozdanie pt.: „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.” mające na celu zebranie danych do sprawozdania z rządowego programu przeciwdziałania przemocy domowej za rok 2024.

Na podstawie ww. sprawozdania stwierdzono, że w 2024 r.:

- 2 159 procedur „Niebieskie Karty” zostało zakończonych z uwagi na ustanie przemocy domowej,
- 387 procedur „Niebieskie Karty” zostało zakończonych z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

IV. Opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą domową dla osób realizujących te zadania.

W 2025 r. w ramach nadzoru wojewody, w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, zostały wydane niżej wymienione wytyczne:

- 1) „Wytyczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na opracowaniu i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową”.
Powyższe wytyczne zostały wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w styczniu 2025 r. i opublikowane na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 2) „Wytyczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotyczące realizacji przez powiat zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na opracowaniu i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową”.
Powyższe wytyczne zostały wydane przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w lutym 2025 r. i opublikowane na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Służby Wojewody w 2025 r. opracowały także i opublikowały na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego następujące materiały instruktażowe:

- **Materiał instruktażowy Zakończenie procedury „Niebieskie Karty”,**
- **Protokół zakończenia procedury „Niebieskie Karty”,**
- **Materiał instruktażowy Odstąpienie od dalszych działań,**
- **Protokół odstąpienia od dalszych działań,**
- **Materiał instruktażowy - Informacja o zmianie miejsca zamieszkania,**
- **Wzór Wniosku o udział funkcjonariusza Policji w czynnościach wynikających z art. 12a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.**

Na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego jest dostępna ulotka opracowana przez pracowników urzędu pn. „Pomoc Dzieciom Doświadczającym Przemocy”.

W 2025 r. w ramach nadzoru wojewody, w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, zostały sporządzone i przekazane, za pośrednictwem usługi e-Doręczenia, pisma nadzorcze do zespołów interdyscyplinarnych - wyjaśnienia i interpretacje Departamentu do spraw Równego Traktowania w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w tym m.in. dotyczące realizacji wydatków ze środków przeznaczonych

w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 na dofinansowanie funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych.

W celu rozwiązywania systemowych problemów zgłaszanych wojewodzie czy też rozpoznanych w trakcie działań nadzorczych, a także zapewnienia profesjonalnego i kompleksowego wsparcia realizatorów zadań, Zarządzeniem NR 236/2024 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 9 lipca 2024 r. został powołany Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako organ opiniodawczo-doradczy. Głównym zadaniem ww. Zespołu jest opracowywanie, dostosowanych do specyfiki regionu i jego mieszkańców, procedur i zaleceń oraz materiałów instruktażowych ułatwiających realizację zadań wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Stanowiska i opinie Zespołu będą wykorzystywane do koordynacji działań mających na celu zmniejszenie skali przemocy domowej w naszym województwie.

5 czerwca 2025 r. w urzędzie odbyło się kolejne posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, podczas którego:

- omówiono rekomendacje dot. monitoringu w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osób objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” na podstawie Wytycznych Komendanta Głównego Policji,
- przedstawiono wzór wniosku o udział funkcjonariusza Policji w czynnościach przy wykonywaniu czynności przez pracownika socjalnego, o którym mowa w *Rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony*,
- omówiono materiał instruktażowy, dotyczący informacji o zmianie miejsca zamieszkania osób, w stosunku do których realizowane są działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- przedstawiono projekt wzoru protokołu odstąpienia od dalszych działań na podstawie art. 9b ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- omówiono założenia kampanii „Dzieciństwo bez przemocy-edycja 2025”, i zachęcano przedstawicieli poszczególnych instytucji do wzięcia w niej udziału.

V. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w województwie.

- 1) Wojewódzki Koordynator Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej uczestniczył w 6 ogólnopolskich spotkaniach on-line Wojewódzkich Koordynatorów.
- 2) 5 czerwca 2025 r. w urzędzie odbyło się posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 3) W listopadzie 2025 r. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie wziął udział w akcji „Biała Wstążka”, która inauguruje corocznie ogólnopolską kampanię Przeciw Przemocy ze względu na Płeć.
- 4) W 2025 r. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki po raz drugi wziął udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”, mającej na celu przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci w Polsce.
Kampania była prowadzona w dniach 6 października - 19 listopada 2025 roku.
W WMUW składały się na nią m.in. działania edukacyjne oraz medialne:
 - 1 września do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa warmińsko-mazurskiego zostało wysłane pismo informujące o kampanii oraz zachęcające do aktywności na swoim terenie,
 - 6 października na stronie głównej WMUW w Olsztynie oraz w mediach społecznościowych (facebook) ukazała się informacja o włączeniu się Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w tegoroczną kampanię, m.in. informująca o jej celach i założeniach, zachęcająca do udziału,
 - 6 października pracownicy Oddziału przeciwdziałania przemocy i spraw społecznych w Wydziale Polityki Społecznej, uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji oficjalnie inaugurującej tegoroczną edycję kampanii w Muzeum POLIN w Warszawie,
 - na stronie internetowej WMUW w zakładce Polityka społeczna/Przeciwdziałanie przemocy/Przeciwdziałanie przemocy domowej/ Kampania Dzieciństwo bez przemocy zamieszczono informację na temat kampanii wraz z linkiem umożliwiającym dorosłym udział w webinarach <https://dziecinstwobezprzemocy.pl/webinary-i-lekcje-2025/>,
 - zachęcenie do podpisania manifestu będącego wyrazem sprzeciwu wobec przemocy fizycznej i psychicznej względem dzieci, poprzez wskazanie linku dostępnego na stronie: <https://fdds.pl/manifest.html>,
 - w ramach działań edukacyjno-informacyjnych w siedzibie WMUW w Olsztynie, w trakcie trwania kampanii, celem uwrażliwienia pracowników urzędu i interesantów na problem krzywdzenia dzieci, wyeksponowano materiały edukacyjno-informacyjne

(m.in. plakaty, ulotki, broszury), m.in. z telefonami do placówek, w których można uzyskać wsparcie w sytuacjach kryzysowych,

- 19 listopada o godz. 17.00 budynek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego został podświetlony na czerwono,
- Aktywność województwa warmińsko-mazurskiego, w tym WMUW, została zaznaczona na wirtualnej mapie akcji, dostępnej na stronie kampanii [https://dziecinstwobezprzemocy.pl./](https://dziecinstwobezprzemocy.pl/).

- 5) 9 grudnia 2025 r. w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie miała miejsce konferencja wojewódzka pt. **„Od motywacji do zmiany. Praca z osobami stosującymi przemoc domową”**. Cyklicznie organizowana konferencja dotycząca problematyki przemocy domowej, w 2025 r. roku poświęcona była pracy z osobami stosującymi przemoc domową. Celem konferencji było zapoznanie uczestników ze specyfiką pracy z ww. osobami z uwzględnieniem prowadzenia dialogu motywującego do zmiany oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.
- 6) 17 listopada 2025 r. Wojewódzki Koordynator Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz główni specjaliści z Wydziału Polityki Społecznej uczestniczyli w konferencji wojewódzkiej, dotyczącej przeciwdziałania przemocy wobec kobiet „Biała Wstążka”, zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 7) W listopadzie 2025 r. na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego została zaktualizowana „Baza danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”.
- 8) W dniach 1-2 grudnia 2025 r. Koordynator Wojewódzki Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz główni specjaliści z Wydziału Polityki Społecznej uczestniczyli w ogólnopolskiej naradzie dla osób odpowiedzialnych na szczeblu województw za koordynację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej pn. „Przeciwdziałanie przemocy domowej wspólną sprawą. Narada dla Koordynatorów procedury „Niebieskie Karty”, którą zorganizowało w Krakowie Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.
- 9) 16 grudnia 2025 r. Koordynator Wojewódzki Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz główni specjaliści uczestniczyli w konferencji pt. „20 lat ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” zorganizowanej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

EWALUACJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

W celu oceny zjawiska przemocy domowej w województwie warmińsko-mazurskim dokonano analizy danych przedstawionych w sprawozdaniu pn. „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 rok” dotyczącego realizacji „Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030” oraz analizy wyników kontroli kompleksowych przeprowadzonych w 2025 r. w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

W wyniku analizy danych zawartych w ww. sprawozdaniu stwierdzono, że:

- na 21 powiatów w województwie warmińsko-mazurskim 17 posiadało i realizowało powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- na 116 gmin w województwie warmińsko-mazurskim 114 posiadało i realizowało gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W toku kontroli w 2025 r. w dwóch gminach stwierdzono brak opracowania i realizowania ww. programu.

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

W 2024 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują następujące placówki z miejscami całodobowego schronienia¹:

- 3 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- 6 domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- 10 ośrodków interwencji kryzysowej,

oraz podmioty udzielające pomocy bez miejsc całodobowego schronienia:

- 86 punktów konsultacyjnych,
- 3 ośrodki wsparcia.

Oferta działań pomocowych dla osób doznających pomocy jest ogólnodostępna na stronach internetowych: urzędu wojewódzkiego, powiatowych centrów pomocy rodzinie, ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych, a także na tablicach ogłoszeń w instytucjach samorządowych.

¹ Na podstawie sprawozdania „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.”

Zarówno z analizy sprawozdania pn.: „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.”, jak też z analizy wyników kontroli przeprowadzonych w 2025 r. wynika, że wszystkie samorządy gminne w województwie prowadzą działania interwencyjne na rzecz osób doznających przemocy domowej, tj. realizują działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, podejmują również działania informacyjne. Wszystkie jednostki samorządowe prowadzą także działania profilaktyczne i edukacyjne.

Na podstawie analizy wyników ww. kontroli należy stwierdzić, że w gminach funkcjonują lokalne systemy przeciwdziałania przemocy domowej. W większości przypadków samorządy realizują ustawowe zadania. Problemy występują najczęściej w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”. W wyniku nieprawidłowości ujawnianych w trakcie kontroli, każdorazowo wydawane były zalecenia pokontrolne, wskazujące konieczność podjęcia działań zmierzających do ich usunięcia.

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Samorządy szczebla gminnego i powiatowego w województwie warmińsko-mazurskim realizują działania skierowane do osób stosujących przemoc domową.

Na poziomie gmin są to przede wszystkim działania interwencyjne podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Ze sprawozdania pn.: „ops, pcpr województwa warmińsko-mazurskiego – sprawozdanie za 2024 r.” wynika, że formularz „Niebieska Karta - D” został wypełniony w 81,03% w stosunku do liczby sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - C”.

Na poziomie powiatów są to programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne, zmierzające do zmiany zachowań osób stosujących przemoc domową. W wyniku analizy sprawozdania za 2024 r. stwierdzono, że programy korekcyjno-edukacyjne były realizowane we wszystkich powiatach, natomiast programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową były realizowane w 2 powiatach.

W trakcie działań kontrolnych, przedstawiciele podmiotów zobowiązanych do prowadzenia ww. programów informowali o trudnościach z jakimi się spotykają przy realizacji zadania, tj. zgłaszali zbyt niski poziom finansowania przypadający na jedną osobę ze środków budżetu państwa, który przy małej liczbie uczestników utrudnia lub uniemożliwia zatrudnienie specjalisty oraz zbyt małą liczbę osób kierowanych do programów z innych podmiotów, w tym zespołów interdyscyplinarnych.

Zespoły interdyscyplinarne po nowelizacji ustawy zyskały delegację prawną do kierowania wskazanymi przez grupę diagnostyczno-pomocową osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych. Powyższe spowodowało wzrost liczby uczestników w ww. programach,

jednakże zespoły kontrolne w trakcie prowadzenia kontroli wskazywały na konieczność podejmowania dalszych działań mających na celu zmotywowanie i kierowanie osób do ww. programów.

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania prowadzone w ramach systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową koncentrowały się w 2024 r. na poradnictwie, wsparciu psychologicznym oraz superwizjach:

- 539 osób zostało poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- 292 osoby uczestniczyły w 145 spotkaniach superwizyjnych.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli kompleksowych przeprowadzonych w 2025 r. wynika, że członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczyli w obowiązkowym szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, zorganizowanym przez samorząd województwa.

W roku 2025 Samorząd Województwa zorganizował obowiązkowe szkolenie dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w którym uczestniczyło łącznie 117 osób (w tym: 64 członków Zespołów Interdyscyplinarnych i 53 członków grup diagnostyczno-pomocowych).

REKOMENDACJE

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Istotnym elementem w systemie przeciwdziałania przemocy domowej pozostaje obszar profilaktyki, w szczególności podejmowanie działań zapobiegających wystąpieniu przemocy. W zależności od rozpoznanych potrzeb lokalnych i możliwości na poziomie samorządu powinny być podejmowane, we współpracy różnych instytucji i podmiotów, kompleksowe, zintensyfikowane działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, ukierunkowane na:

- edukację społeczności lokalnej, dostarczającą wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- podnoszenie społecznej wrażliwości w odniesieniu do zjawiska przemocy domowej,

- promowanie pozytywnych rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- kształtowanie pozytywnych postaw wśród dorosłych, dzieci i młodzieży poprzez promowanie i wzmacnianie zachowań empatycznych,
- wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców,
- zwiększenie umiejętności rozpoznawania objawów krzywdzenia.

Wobec powyższego nadal rekomenduje się podejmowanie na poziomie lokalnym różnorodnych form oddziaływań informacyjnych i edukacyjnych w powyższym zakresie, takich jak kampanie społeczne, debaty, konkursy, warsztaty, treningi, seminaria, akcje edukacyjne, wystawy, happeningi, audycje radiowe, artykuły w prasie lokalnej, ulotki i plakaty.

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Podstawą skuteczności działań pomocowych na rzecz osób doznających przemocy domowej jest właściwa diagnoza ich sytuacji i potrzeb, w odniesieniu do której powinny zostać zaplanowane, a następnie realizowane określone działania. Działania na rzecz osób doznających przemocy domowej należy prowadzić interdyscyplinarnie. W związku z tym skład grup diagnostyczno-pomocowych, powoływanych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” powinien być adekwatny do potrzeb i problemów osób doznających przemocy. Poza podstawowym składem, tj. funkcjonariuszem Policji i pracownikiem socjalnym, w skład grup zaleca się powoływanie przedstawicieli wszystkich podmiotów niezbędnych do objęcia osób kompleksowym i wieloaspektowym wsparciem. Zaleca się udział przedstawicieli oświaty w sytuacjach, gdy w rodzinie objętej procedurą są dzieci w wieku szkolnym (z każdej placówki oświatowej do której uczęszczają dzieci). Udział przedstawiciela ochrony zdrowia jest niezbędny, nie tylko w sytuacji, gdy w rodzinie jest problem zdrowotny, ale także w sytuacji, gdy w rodzinie są małe dzieci, nieobjęte systemem oświaty lub osoby w podeszłym wieku. Udział przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych jest nieodzowny w przypadku występowania problemu alkoholowego. Niezbędny jest również udział asystenta rodziny, w sytuacji, gdy obejmuje on pomocą rodzinę, w której prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obowiązkowy jest udział przedstawiciela Żandarmerii Wojskowej w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową oraz kuratora sądowego w sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod jego dozorem lub nadzorem.

Interdyscyplinarność powinna mieć odzwierciedlenie nie tylko w adekwatności składów grup diagnostyczno-pomocowych, ale również w działaniach pomocowych na rzecz osób doznających przemocy. Dlatego wszyscy członkowie grup realizujący procedurę „Niebieskie Karty”, powinni planować działania zgodne z ich kompetencjami i możliwościami w indywidualnym planie pomocy, a ich realizacja powinna zostać należycie udokumentowana.

Warunkiem skutecznej ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej jest również zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego. Wskazane jest, aby osoby doznające przemocy domowej miały możliwość skorzystania w swojej gminie z pomocy nie tylko pracownika socjalnego, ale również psychologa, prawnika, pedagoga czy terapeuty. Dlatego też, rekomenduje się funkcjonowanie w każdej gminie punktu konsultacyjnego oferującego poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne oraz terapeutyczne.

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Podstawą do zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej jest zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową. Podstawowymi narzędziami w tej materii są programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne, mające na celu w szczególności powstrzymanie osób stosujących przemoc domową przed jej dalszym stosowaniem oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez użycia przemocy.

Ważne jest, aby w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” osoby stosujące przemoc domową były kierowane do udziału w ww. programach oraz monitorowane pod kątem efektywnego uczestnictwa w tych oddziaływaniach. Drugą ważną kwestią jest konieczność zintensyfikowania działań mających na celu motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w ww. programach.

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Efektywność działań pomocowych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej jest uzależniona od profesjonalizmu osób zaangażowanych w działania pomocowe. Praca zarówno z osobami doznającymi przemocy domowej, jak i z osobami ją stosującymi, wymaga szczególnej wiedzy i umiejętności. Dlatego też, należy zapewnić przedstawicielom podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, poza obowiązkowymi szkoleniami organizowanymi przez samorząd województwa, możliwość rozwoju umiejętności interpersonalnych, np. poprzez specjalistyczne szkolenia. Tematyka szkoleń powinna uwzględniać zagadnienia dotyczące nawiązywania kontaktu i skutecznej komunikacji z osobą doznającą przemocy domowej i osobą stosującą przemoc, identyfikowania i wzmacniania ich zasobów, motywowania do współpracy z członkami grup diagnostyczno-pomocowych

realizującymi procedurę „Niebieskie Karty”, a także do podejmowania działań ukierunkowanych na zmianę.

SPIS SKRÓTÓW

- ustawa – oznacza ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- SOW – oznacza specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- Wojewoda – oznacza Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,
- województwo – oznacza województwo warmińsko-mazurskie,
- W-MUW – oznacza Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki,
- WPS , Wydział Polityki Społecznej – oznacza Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.